

Mjesec redžeb između novotarije i vjerom propisanog djela

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Dr. Najif b. Ahmed el-Hamed

Prijevod:

Senad Muhić

Senad Crnkić

Revizija:

Ersan Grahovac

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ شهر رجب بين المبتدع والمشروع ﴾

« باللغة البوسنية »

د. نايف بن أحمد الحمد

ترجمة:

سناد موهيتش

سناد تسرنكتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2013 - 1434

IslamHouse.com

Mjesec redžep između novotarije i vjerom propisanog djela

Dr. Najif b. Ahmed El-Hamed

Neka je hvala Allahu Uzvišenom i neka je salavat i selam na Njegova Poslanika, časnu porodicu i plemenite ashabe.

A zatim:

Kao što je poznato, u ovim danima ljudi mnogo pitaju o mjesecu redžebu, njegovoj vrijednosti, postu u njemu itd. U sljedećih nekoliko riječi pokušat ću da pomenem neke od propisa vezanih za ovaj mjesec, oslanjajući se pri tome na Allaha.

Mjesec redžeb je jedan od četiri sveta mjeseca

Rekao je Allah Uzvišeni: ***Broj mjeseci u Allaha je dvanaest, prema Allahovoj Knjizi, od dana kada je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta; to je prava vjera.*** (Et - Tevba, 36.)

Sveti mjeseci su: muharrem, redžeb, zu-l-ka'de i zu-l-hidždže. Prenosi se od Bekreta, radijallahu 'anhu, da

je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Vrijeme teče (kruži) kao i onog dana kada je Allah Uzvišeni stvorio nebesa i Zemlju, godina ima dvanaest mjeseci, od njih su četiri sveta, tri zaredom: zu-l-ka'de, zu-l-hidždže, muharem i mjesec redžeb Mudar¹ koji je između džumade i ša'bana.“²

Zašto su ovi mjeseci nazvani svetim mjesecima?

1. Zbog svetosti i zabrane borbe u njima osim ako neprijatelj ne počne prvi. Zato je mjesec redžeb nazvan El-Esamm (Nijemi), jer se u njemu ne poziva: 'O narode moj!' ili zato što se u njemu ne čuje zvuk i zveket oružja.

2. Zato što je činjenje harama u njemu gore nego u drugim mjesecima. Mjesec redžeb je nazvan redžebom jer je bio veličavan.³

Dova prilikom nastupanja mjeseca redžeba

Prenosi se od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, imao običaj učiti sljedeću dovu kada bi nastupio mjesec redžeb:

---

¹ Ovaj mjesec je pripisan plemenu Mudar zbog toga što su oni, najviše od svih plemena, držali do njegove svetosti.

² Bilježe Buharija, br. 4662., i Muslim, br. 1679.

³ Letaifu-l-me'arif, 225.

„Allahu naš, daj nam bereketa u redžebu i ša'banu, i daj nam da dočekamo Ramazan.“⁴

Klanje 'atireu mjesecu redžebu (redžebija)

Neki učenjaci smatraju da je klanje 'atire u mjesecu redžebu mustehab (lijepo), uzimajući za dokaz hadis Mihnefa ibn Sulejma gdje kaže: „Stajali smo na Arefatu sa Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, kada je rekao: 'O ljudi, obaveza je svakoj porodici i to svake godine klanje kurbana i 'atire. Da li znate šta je atira? To je ona što je nazivate *redžebijom*.“⁵

Većina učenjaka je na tome da je ovaj propis derogiran hadisom kojeg prenosi Ebu Hurejre, radijellahu

---

⁴ Bilježe Ahmed, 1/259., El-Bezzar, 616 – dodaci, Et-Taberani u *El-Ewsatu*, br.3939., i El-Bejheki u *Šu'abu-l-iman*, br.3815., i ovaj hadis je predaja od Zaida ibn Ebi Rukkada od Zijada En-Numejrija, a Buharija o njemu kaže da je hadis od njega neprihvatljiv (munker-l-hadis), *Šu'ubu-l-iman*, 3/375., a slabim su ga ocijenili Ibn Redžeb i Ibn Hadžer. Vidi: *Letafu-l-me'arif*, 234.

⁵ Bilježe Ahmed, 5/76., Ebu Davud, br.2788, En-Nesai, br.4224., i Et-Tirmizi, br.1518. Rekao je Et-Tirmizi: „Ovaj hadis je hasen garib i ne poznajemo ga osim ovim putem od ibn 'Avna.“ Ovaj hadis smatraju slabim Ibn Hazm u djelu *El-Muhalla*, 7/356., Abdulhakk u *Tehzibu-s-Sunen*, 4/92., i El-Hattabi u *Me'alimu-s-sunen*, 4/94. Rekao je Ibn Kesir: „Ima govora o ispravnosti lanca prenosilaca ovog hadisa.“ Vidi: *Tefsir Ibn Kesir*, 3/225.

'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Nema Fere'a niti 'Atire!“⁶

Rekao je Ebu Davud: „Rekli su neki da je Fere' prvorođe devese, u džahilijetu su ga klali svojim božanstvima, a zatim jeli, a njegovu kožu bi vješali na drveće. A atira je u prvih deset dana mjeseca redžeba.“⁷

Treba napomenuti da nekoliko učenjaka poput Ibn Sirina, Ebu 'Ubejda, Ishaka ibn Rahavejha i učenjaci šafijskog mezheba smatraju da je ono što je derogirano bilo obavezno prije derogacije.⁸

Umra u mjesecu redžebu

Postoji određeni broj muslimana koji odabiraju mjesec redžeb za obavljanje umre u njemu, smatrajući da je vrijednost i nagrada veća, a u stvarnosti, mjesec redžeb je kao i ostali mjeseci; nije preneseno ništa što bi mu dalo određenu posebnost obavljanja umre, za razliku od mjeseca ramazana i mjeseci hadždža za onoga ko obavlja

---

⁶Bilježi Buharija, br. 5474., i Muslim, br. 1976. Vidi: *El-Muharrer*, 1/250., *El-Mugni*, 9/367., *El-Mubdi'u*, br. 3/306., *Fethu-l-Bari*, 9/512., *Letaifu-l-me'arif*, 226., *Bedai'u-s-Sana'i*, 5/62., *El-Bahru-r-raiku*, 8/197.

⁷*Sunen*, 3/104.

⁸*El-Medžmu'u*, 8/335., *Tehzibu-s-suneni*, 4/94., *Letaifu-l-mearif*, 226., *El-Furu'u*, 3/415., *El-Mubdi'u*, 3/306., *Fethu-l-Bari*, 9/511., *Nejlu-l-evtar*, 5/232., *Avnu-l-M'abud*, 7/343., *Tuhfetu-l-Ahvezi*, 5/85.

hadždž temettu'. Dakle, ništa vjerodostojno nije preneseno da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavio umru u mjesecu redžebu, čak šta više, majka vjernika Aiša, radijallahu 'anha, je porekla da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavljao umru u ovom mjesecu.⁹

Novotarije mjeseca redžeba

Od ibadeta koje su ljudi izmislili u mjesecu redžebu možemo izdvojiti sljedeće:

- Namaz koji se zove Salatu Regaib ili Namaz želja. Ima dvanaest rekata. Klanja se prvog petka u mjesecu poslije akšama. Šest puta se predaje selam. Na svakom rekatu poslije Fatihe uči se sura El-Kadr tri puta i El-Ihlas dvanaest puta, a nakon završenog namaza donese se salavat na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sedamdeset puta, te se dovi šta se poželi. Ovaj namaz je, bez ikakve sumnje, velika novotarija, a hadis koji je došao na temu ovog namaza pomenuo je Ibn-l-Dževzi u *Mevdua'tima* - Knjiga izmišljenih hadisa.¹⁰

Rekao je En-Nevevi, neka mu se Allah smiluje: „Neki učenjaci su ovaj hadis uzeli kao dokaz o

---

⁹ Bilježi Buharija, br. 1775.

¹⁰ *El-Mevdua't*, 2/124.

pokuđenosti ovog namaza koji se zove Regaib – neka Allah ubije onog ko ga izmisli – jer je taj namaz novotarija koju su ljudi uveli i nije ništa drugo do zabluda i neznanje, i u toj noći se čine jasne zabranjene stvari. Učenjaci su napisali brojna djela kako bi pojasnili pokuđenost ovog namaza, zabludu onog ko ga klanja kao i inovatora, a dokazi za pokuđenost i neispravnost ovog namaza, te zablude onog ko ga klanja su brojni.“¹¹

Rekao je El-Hattabi: „Hadis o namazu Regaiba je skup lažii izmišljotina koje nisu male.“¹²

Rekao je hafiz Ibn Redžeb, Allah mu se smilovao: „Što se tiče namaza u mjesecu redžebu i davanje određene posebnosti, nije preneseno ništa vjerodostojno, a hadisi o vrijednosti namaza koji se zove Regaib su laž i zabluda, te nisu ispravni (vjerodostojni), a pomenuti namaz je novotarija kod većine učenjaka. Ovaj namaz se pojavio po prvi put četiri stotine godina nakon hidžre, zbog toga naše prijašnje generacije nisu o njemu znale niti govorile.“¹³

---

¹¹Šerhu Muslim, 8/20., *El-Edebu fi redžeb* od El-Karija, 43., *Nejlu-l-evtar*, 4/337.

¹²*El-Ba'isu* od Ebu Šame, 143.

¹³*Letaifu-l-me'arif*, 228.

- Namaz koji se klanja u polovini mjeseca redžebe. Hadisi koji su preneseni na ovu temu su izmišljeni hadisi.¹⁴

- Namaz Lejletul mi'radž. To je namaz koji je očita novotarija, a klanja se u dvadeset sedme noći mjeseca redžebe. Ovaj namaz nema ispravne osnove niti u Kur'anu, niti u sunnetu Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.¹⁵

Zatim, stav da se Mi'radž desio u mjesecu redžebe je pusti govor bez ikakvog dokaza. Rekao je Ibn Šameh, neka mu se Allah smiluje: „Neki od govore da se Isra desio u mjesecu redžebe. Ovaj govor kod učenjaka Džerha i Ta'dila (ocjenjivanja prenosilaca) je čista laž.“¹⁶

Ebu Ishak Ibrahim El-Harbi veli: „Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je doživio noćno putovanje dvadeset sedmu noć mjeseca rebiul-evvela.“¹⁷

Oni koji klanjaju ovaj namaz uzimaju za dokaz govor koji je pripisan Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem: „U mjesecu redžebe ima jedna noć, u toj

---

¹⁴*El-Mevdu'at* od Ibn-l-Dževzija, 2/126.

¹⁵*Hatimetu seferi-s-se'adeti*, od Fejrúz Abadija, 150., i *Et-Tenkit* od Ibn Hemmata.

¹⁶*El-Ba'is*, 232, *Mevahibu-l-dželil*, 2/408.

¹⁷*El-Ba'is*, 232., *Šerh Muslima* od imama Nevevija, 2/209., *Tebjinu-l-adžeb*, 21., *Mevahibu-l-dželil*, 2/408.

noći ko uradi jedno dobro djelo kao da je je stotinu godina činio dobra djelai i ona se nalazi u tri preostale noći ovog mjeseca.“¹⁸

Kažem: „Znakovi koji upućuju na neosnovanost ovog hadisa su jasni. Svi učenjaci su složni da je najvrednija noć u godini noć Kadr, a ovaj hadis tome oponira.“

Zatim, od novotarija te noći je sakupljanje, održavanje vatre i kuhanje hrane. Rekao je šejh Ali el-Kari': „Nema sumnje da je to novotarija i pokvareno djelo, jer se u njoj bespotrebno troši imetak i poistovjećuje sa onima koji obožavaju vatru.“¹⁹

Post u mjesecu redžebu

Mjesec redžeb je kao i ostali mjeseci. Nije prenesen ni jedan ispravan hadis koji podstiče na posebni post u njemu, nego se posti kao i u ostalima – ponedjeljak i četvrtak kao i dani koji se nazivaju Bijeli dani onom kome je običaj da ih posti u ostalim mjesecima, ali post

---

¹⁸Bilježiga El-Bejheki u *Šua'bu*, 3/374., a zatim ga je ocijenio slabim, a takvim ga smatra hafiz Ibn Hadžer u knjizi *Tebjinul 'adžeb*, str. 25. Rekao je Kari' o ovom hadisu: „Veoma slab.“ Vidi: *El-Edebu fi redžeb*, 25.

¹⁹*El-Edebu fi redžeb*, 25.

ovim danima samo u mjesecu redžebu je zabranjen i novotarija.

Postoji predaja koju pominju oni koji pričaju priče, a u kojoj se podstiče na post u ovom mjesec: „Doista, u mjesecu redžebu ima jedna rijeka koja se zove redžeb. Njegova voda je bjelja od snijega, a slađa od meda. Ko posti u njemu jedan dan napiće se iz te rijeke.“ Ovaj hadis je izmišljen i potvora na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.²⁰

A hadis: „Redžeb je veliki mjesec, u njemu Allah udvostučuje dobra djela, pa ko u njemu posti dan kao da je postio godinu; ko posti sedam dana pred njim će biti zaključana sedmera vrata Džehennema; ko posti osam dana biće mu otvoreno svih osam vrata Dženneta; ko posti deset dana neće od Allaha ništa tražiti, a da mu neće dati, a ko posti petnaest dana pozvaće glasnik sa neba: 'Oprošteno ti je ono što je bilo, pa počni svoja djela iz početka', a onaj ko poveća i Allah će mu uvećati.“²¹

---

²⁰Pomenuo ga je Ibn-l-Dževzi u djelu *El-Vahijat*, str. 912, a kaže Zehebi o njemu: „Taj hadis je ništavan.“ Vidi: *El-Mizan*, 6/524.

²¹Bilježi ga El-Bejheki u *Šu'abu*, br.3801, Taberani u *El-Kebiru*, br.5538, a hafiz Ibn Hadžer ga ubraja od ništavne hadise. Vidi: *Mevahibu-l-dželil*, 2/408.

Rekao je Hejsemi: „U njegovom senedu je Abdulgafur tj. Ibn Seid, a hadisi se od njega ne uzimaju.“²²

Dva hafiza Ibn-l-Dževzi i Ibn Hadžer su pomenuli skupinu ništavnih i izmišljenih hadisa o vrijednosti mjeseca redžeba.²³

Na kraju ću pomenuti govore dva hafiza Ibn-l-Kajjima i Ibn Hadžera kao sažetak onom što smo već kazali:

Rekao je Ibn-l-Kajjim: „Svaki hadis o postu u mjesecu redžebu i namazu u nekim njegovim noćima je laž i potvora.“²⁴

Rekao je hafiz Ibn Hadžer: „O vrijednosti mjeseca redžeba nije prenesen do nas ni jedan ispravan hadis koji se može uzeti za dokaz, kao što nije preneseno ništa po pitanju posta i posebnog namaza u njegovim noćima.“²⁵

Na kraju molim Allaha Uzvišenog da nam iz Svoje milosti podari sljedenje sunneta i da se klonimo novotarija, a on je Plemenit. Allah Uzvišeni od svih zna najbolje. Neka je salavat i selam na posljednjeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu porodicu i časne ashabe.

---

²²*Medžme'u-z-zevaid*, 3/188.

²³*Mevahibu-l-dželil*, 2/408.

²⁴*El-Menaru-l-Munif*, 96.

²⁵*Tebjину-l-adžeb*, 11., *Letaifu-l-me'arif*, 228.